

קורס מספר: 3400 / שנה"ל: 2011

שעת קבלה: בתיאום מראש

ניהול בבריאות שנה ד': תהליכי שינוי בארגוני בריאות

ד"ר אורלי שפירא-לשצינסקי

orlys@research.haifa.ac.il

- הנחת היסוד בבסיסם של ארגונים מצליחים היא שהם מסוגלים להיענות במהירות לצרכים המשתנים של לקוחותיהם ולסגל לעצמם תרבות של שינוי מתמיד. הקורס מתמקד בניתוח תהליכי שינוי בארגוני בריאות בכלל ומחלקות אשפוזיות בפרט. במהלך הקורס נבחן את הגורמים ברמת הפרט, הצוות והארגון המעודדים שינוי ויזמות במחלקות, כמו גם את החסמים המעכבים את הצלחת השינוי בשלבי הטמעתו השונים. בהתאם, מטרות הקורס הן:
1. להקנות למשתתפים ידע, מיומנויות ותפיסת עולם, לגבי אבחון והטמעת שינוי ארגוני.
 2. להתנסות בסימולציות ארגוניות המאפשרות הבנת התהליכים הדינמיים המשפיעים על התנהגות הסטודנט בזמן שינוי.
 3. לספק למשתתפים פורום לדין ולפתרון דילמות ניהוליות, הצעות מן העבודה היומיומית בארגוני הבריאות.

מבנה הקורס:

הקורס יתנהל במתכונת סדנתית-התנסותית בשילוב חומר תיאורטי. דגש מיוחד יינתן בסדנה לניתוח של מצבים ניהוליים במחלקות המעורבות בתהליכי שינוי מחד, והצגת דרכי ההתנהגות של המשתתפים כמנהלים וחברים בארגונים על ידי שימוש בסימולציות ניהוליות מאידך.

הקורס ילווה בימי התנסות ניהולית במחלקות האשפוז בצמוד לימי ההתנסות הקלינית. בימים אלו יתלוו הסטודנטים למדריכים במחלקת אשפוז ויאספו מידע באמצעות תצפיות ראיונות ושאלונים לצורך הבנת המורכבות של הטמעת השינויים הארגוניים במחלקה.

דרישות והרכב הציון: עבודה מסכמת (הנחיות ינתנו בהמשך) 80%
כתיבת אירוע 20%

חובה להשתתף בכל הפגישות.

תכני הקורס ורשימת הקריאה

שיעור 1	מבוא: גישות להבנת שינוי ארגוני *לוי, ע. (2000) ניהול שינוי ארגוני, פרק 1, עמ' 17-38.
שיעור 2	תהליכי שינוי וחדשנות בארגוני בריאות *לוי, ע. (2000) ניהול שינוי ארגוני, פרק 3, עמ' 57-64, פרק 5, עמ' 81-90.
שיעור 3	משתנים ברמת הפרט המעודדים חדשנות *פוקס, ש. הפסיכולוגיה של התנגדות לשינוי, פרק 12, עמ' 225-234
שיעור 4	משתנים ברמת הצוות המעודדים חדשנות Agrell, A. & Gustafson, R. (1996) Innovation and creativity in work groups. In: M. West, <u>Hand book of Work Group Psychology</u> , pp. 317-343
שיעור 5	משתנים ברמת הארגון המעודדים חדשנות פוקס, ש. הפסיכולוגיה של התנגדות לשינוי, פרק 12, עמ' 234-238 *West, M. (2000) Creativity and Innovation at work. In :Vartiainen, M., Avallone, F. , & Anderson, N, <u>Innovative Theories, Tools, and Practices in work and Organizational Psychology</u> , pp. 1-14,
שיעור 6	ניהול שינוי באמצעות חזון *קולינס, ג'י. ופוראס, ג'י. (1995). לנצח נבנו. פקר.
שיעור 7	אבחון ארגוני לצורך שינוי Elleven,R.K. (2007). Appreciative inquiry : A model for organizational development and performance improvement in school affairs. <i>Education</i> , 127,4, 451-455.
שיעור 8	זיהוי צרכי שינוי וחדשנות בארגון *סמואל י. (1990). <u>ארגונים</u> . פרק 14 עמ' 239-254. הוצאת אוניברסיטת חיפה. לוי, ע. (2000) . <u>ניהול שינוי ארגוני</u> , פרק 7, עמ' 107-117
שיעור 9	לקראת ניהול שינוי והתחדשות- השלבים * אדיג'ס, י. <u>ניהול הצמיחה והתחדשות הארגון</u> . (2000). המי"ל. עמ' 100-114.

<p>טיפול בהתנגדויות</p> <p>שיעור 10</p> <p>*פוקס ש. הפסיכולוגיה של התנגדות לשינוי, פרק י"ב, עמ' 239-263</p> <p>Shapira-Lishchinsky, O. & Rosenblatt, Z. (2009). Perceptions of organizational ethics as predictors of work absence: A test of alternative absence measures, <i>Journal of Business Ethics</i>, 88, 4, 717-735</p>
<p>טיפול בהתנגדויות-חקר אירועים</p> <p>שיעור 11</p> <p>Shapira-Lishchinsky, O. (2009). Ethical Dilemmas: The Experiences of Israeli Nurses. <i>Qualitative Health Research</i>, 1-10.</p>
<p>גיבוש אסטרטגיות כתיבת הליך של שינוי</p> <p>שיעור 12</p> <p>*מינצברג, ה. אלסטראנד, ב. ולאמפל, ג'. (2006). ספארי אסטרטגיות, עמ' 333-386.</p>
<p>הערכת שינוי וחדשנות בארגון</p> <p>שיעור 13</p> <p>*Carney, M. (2000). The development of a model to manage change: Reflection on a critical incident in a focus group setting. An innovative approach. <i>JONA</i>, 8, 265-272.</p>
<p>סיכום ואינטגרציה של הקורס</p> <p>שיעור 14</p>

* חובת קריאה

שיהיה לנו קורס פורה ומוצלח!

נספח לסילבוס- הנחיות להכנת התרגילים בהתנסות הניהולית

במהלך ההתנסות הראשונה עליכם להגיש אירוע לניתוח בכיתה תוך חיבורו לתיאוריה(ראה הערות מצורפות) .

תרגיל מס' 1: כתיבת אירוע ניהולי הממוקד בתהליכי שינוי (20%).

עליך לבחור אירוע אמיתי, המשקף קונפליקט ברמה הארגונית במחלקה בה את/ה מתנסים. האירוע יכול להיות אירוע בו את/ה נתקלתם במהלך עבודתך/ התנסותך או אירוע אשר למדת עליו כתוצאה מראיון עם איש צוות בארגון בריאות. האירוע צריך לבטא קושי באחד מן השלבים של הטמעת השינוי: בחירת נושא השינוי, התנגדות, חוסר הערכה נכונה של השינוי, וכיו"ב. אין הכרח לבחור אירוע אשר נמצא לו פתרון, קל וחומר פתרון אפקטיבי.

בכתיבת האירוע יש להציג:

א. את הנפשות הפועלות ותפקידן בארגון.

ב. פרוט השתלשלות העניינים שקדמו לאירוע, מהלך האירוע, הפתרון (במידה ונמצא) ותוצאות האירוע.

האירוע יוגש מודפס ויוגבל לעמוד לכל היותר .

אנו נרצה להשתמש באירוע לצרכים דידקטיים בכיתה, ולכן על הסטודנטים להשתבץ לפי השיעורים המתאימים. מכל מקום, חובה לשוחח עמי על האירוע- לפני הצגתו.